

Strandledden

en cykelled genom natur- och kulturbygd

**Eskilstuna
kommun**

STRÄNGNÄS KOMMUN

STRAND
GOLF HOTELL RESTAURANG

Cykelgruppen
i Stallarholmen

STRANDLEDEN

Från STRÄNGNÄS utgår du från Regementsgatan. Här passerar du ett antal fina villor från 1920-40-talet. Förbi Campus, genom Eldsund mot Vansö.

1. Stanna till vid Vansö kyrka.

Den äldsta delen är troligen från 1100-talets slut. Kyrkan byggdes ut mot öster omkring 1300 och 1450 förlängdes den ytterligare och då byggdes tornet. Interiören har kalkmålningar av Albertus Pictor. Målningarna är från ca 1460. Altarskåpet kan dateras till 1400-talets slut. Bland övriga inventarier från medeltiden märks ett triumfkrucifix från ca 1270-1300. Dessutom finns i kyrkan två altarskåp från 1400-talets senare del. Dopfunten är gotländsk och är från cirka 1300.

Den fortsatta vägen över Fogdö bjuder på fin omväxlande vacker asfältväg och överallt finns gårdar och små byar. Den enda delen som är (fin) grusväg är vid Strand.

2. Stanna till vid Fogdö kyrka.

Kyrkan är en av Södermanlands största och ståtligaste medeltidskyrkor. På 1100-talet var det en kyrka med måtten 12x7,5m och med ett torn i väster. Under denna period kommer även nunnorna hit, för att i anslutning till kyrkan leva ett klosterliknande liv. Kyrkan fungerade både som sockenkyrka och klosterkyrka under denna tid. Detta vittnar en igen-satt port om i sydfasaden – "nunneporten". Under orgelläktaren står några medeltida träskulpturer: en helig biskop – möjligen S:t Albanus, kyrkans skyddshelgon – troligen ett svenskt arbete från omkring 1225-1250, en sittande munk,, ett gotländskt arbete från 1300-talets början, samt en ryttarstaty föreställande S:t Martin av Tours från 1400-talets andra hälft. Målningarna dateras till 1430-talet.

En intressant avstickare!

Cykla ner till Vårfruberga klosterruin, ca 3 km, och stig rakt in i vårt lands äldre historia. Här vid Mälarens strand anlades år 1289 ett nunnekloster. Ursprungligen grundades klostret i mitten av 1100-talet vid Fogdö kyrka. År 1527 under Gustav Vasas regeringstid upphörde klostret och blev Kungsbergs kungsgård. Vacker utsikt över Mälaren från klosterruinen.

3. Vid Lundby, besök Granbecks Livs, förmodligen en av de äldsta lanthandlarna.

Affären öppnades 1886 av Georg Wilhelm Granbeck och övertogs 1906 av sonen Erik Wilhelm Granbeck. Han drev affären till 1955 då sonen Sture Granbeck övertog den. 1979 överlät Sture affären till sonen Bo och dottern Helena som än idag driver rörelsen. 1984 gjordes en tillbyggnad och det är idag en modern ICA-butik.

Provantera det du behöver för den fortsatta färden, nu finns inget mer köpställe förrän på Strand.

4. Helgarö kyrka, kanske den vackraste på Fogdö.

Under 1100-talets senare del uppfördes en tornlös stenkyrka med ett ca 9 m långt och 6 m brett långhus. Kyrkan sägs 1233 vara helgad åt S:ta Maria. På 1600-talet förlängdes kyrkan mot öster på bekostnad av landshövdingen i Kalmar län, Gustaf Cruus på Edeby. Samtidigt inrättade Cruus ett gravvalv under det nya koret för sig och sin familj. En omfattande utvändig restaurering ägde rum 1886. 1898 restaurerades interiören. En invändig restaurering genomfördes 1957 och en utvändig 1965.

Under 2005 har kyrkan åter restaurerats utvändigt.

5. Framme i Björsund.

Åk ner till den lilla hamnen, njut av den vackra utsikten och kolla på de fina båtarna. Kanske avnjuter du här en medhavd kaffe?

6. Vidare mot Jäder.

Ta gärna en avstickare via Fiholms slott.

Fiholm ligger i Eskilstuna kommun och brukar benämnas som slottet utan huvudbyggnad. Egentligen är inte Fiholm ett slott utan ett herresäte. När Axel Oxenstierna år 1617 ärvde Fiholm, planerade han att uppföra ett slott och anlidade Nicodemus Tessin d.ä., varav två ståtliga flygelbyggnader byggdes. Av teglet som var ämnat till huvudbyggnaden lät Axel Oxenstierna istället uppföra Jäders kyrka, som även blev hans gravplats 1654. Fiholm som betyder Fäholmen har liksom Åkerö fått ge namn åt en äppelsort – Fiholmsäpplet.

Du kan fortsätta den lilla grusvägen mot Bränne och sedan till STRAND. Här kan du fika, äta lunch, koppla av i de mysiga sällskapsutrymmena, eller kanske middag och övernatta i en av de sköna bäddarna. Om Strand, se bilaga!

7. Efter Strand vidare mot väg 900.

Du passerar Rördrommens fältstation och efter bron en fin badplats.

Efter Härad passerar du på väg mot Strängnäs

ARSENALEN försvarsfordonmuseum. Där finns även ett soldattorp som visar hur den indelte soldaten levde förr i tiden.

Turen blir ca 50 km.

Från ESKILSTUNA utgår du från Årby-rondellen och cyklar Mälarvägen mot Sundbyholm. Strax före Sundbyholm höger mot Jäder och vidare till Strand. På den fortsatta färden runt Sörviken kan du välja att vid Arsenalen svänga vänster mot Vansö och vidare runt. Turen blir då drygt 50 km.

STRAND

Ett lantbruk i förändring.

Strand är en gård med lång historia, den finns omnämnd i skrifterna sedan 1200-talet. År 1250 förlänte Erik den läspe och haltes gemål Katarina, då hon blev änka, Strand till Herr Rörviks barn.

Bo Jonson Grip som vi känner igen från historien, ägde Strand på 1380-talet.

1401 sålde Ingeborg Nilsdotter Strand till Engelke van der Horst.

1402 köpte unionsdrottning Margareta, även kallad kung byxlös, Strand samt Fiholm. Drottningen eller Kungen vilket man vill, skänkte Strand till Eskilstuna Johanniterkloster.

Vid reformationen drogs gårdarna in till kronan.

En annan känd person från historien som disponerade Strand efter reformationen, var Hertig Karl. 1575 gav han kammarsvennen Simon Eriksson och hans bröstarvingar gården i förläning.

En dotter till Eriksson gifte sig senare med Rickard Wudd, borgmästare i Torshälla. Sonen Paul Wudd ärvde Strand 1646. Hans hustru i andra äktenskapet Margareta Wijnblad, ärvde gården 1691 och dog 1742, 94 år gammal.

Senare kom gården i Didrik Duvalls ägo, han ägde dessutom Kalkuddens tegelbruk i Mariefred. Under den här tiden stämplades allt tegel från bruket DDK, Didrik Duvall Kalkudden.

Som en liten kuriositet kan nämnas att tegel från tiden 1750-1760, än idag ligger på Strands äldsta byggnad gamla magasinet, till vänster i allen upp mot huvudbyggnaden. Teglet är mycket vackert, liknande skifferplattor.

1813 sålde dåvarande ägaren Nils Bonde, Strand till Nils-Ulric Reuter.

På 1850-talet köptes Strand av Julius Hoomeijer som senare sålde till en löjtnant Svinhufvud, vilken överlät gården på Patron Axel Altberg.

På flygelbyggnaden sitter än idag en vindflöjel märkt AA.

1877 köpte hemmansägare Karl Larson i Kohlsta, Strand Idö samt Husby 3:2.

1896 delades Strand och Idö mellan två systrar. 1932 köpte Gottfrid Lundström Strand som 1948 såldes till Olle och Astrid Söderberg, föräldrar till nuvarande ägaren Clas Söderberg.

Olle Söderberg var mycket intresserad av byggnader och såg som en livsuppgift att bevara det gamla i renoverat och väl underhållet skick. Strand har därför idag liggtimrat magasin med brutet tak från 1600-talet, helrenoverad flygel från 1700-talet, huvudbyggnad från 1800-talet samt äldre verkstad och hönshus, båda omgjorda till bostäder.

Från 1976 då Clas och Linda Söderberg började söka nya utvecklingsvägar för gården, har många olika grenar provats.

Lökodling där tvättning samt knippande av löken skedde för hand.

Majsodling för självplock, där vietnameser var ett glatt asiatiskt inslag i raderna.

Självplock av jordgubbar gav under många år en trevlig kontakt med konsumenten, som fick både naturupplevelse frisk luft och fina jordgubbar.

Linda Söderberg har alltid varit road av blommor, och drev under några år odling av eterneller för egna arrangemang samt självplock.

Strand-boden är för den smakfulle ett känt begrepp, en presentbod som tidigare låg i gårdens äldsta byggnad, gamla magasinet. Numera är Strandboden flyttad till en omgjord byggnad intill golfrangen.

En av gårdens mest uppskattade traditioner var nog Strand Julmarknad som drevs under 10 år.

Kanske är ändå det mest kända varumärkena Strand potatis och Strand mulljords-morötter, som fanns fram till de sista åren på 1900-talet.

Strand genomgår nu under familjen Söderbergs ledning en historisk förändring, från traditionellt lantbruk med anor från 1200-talet, till golfbana med framtiden som horisont.

Clas Söderberg började som lantbrukare 1976 och har fortsatt i sin fars fotspår med renovering av gårdens byggnader. I slutet på 70-talet inreddes gårdsverkstad i ett gammalt spannmålsmagasin på gården.

Runt 1990 totalrenoverades gårdens gamla arbetarbostad som byggdes för 4 familjer 1937. Ägarfamiljen Söderberg har bott i fastigheten sedan 1990.

År 2000 öppnades 7 golfhål, 2001 ytterligare 3 samt år 2003 var en fullängds 18-hålsbana spelklar, dessutom inreddes en smakfull shop i gamla svinhuset, som är en utbyggnad från ladugården.

År 2007 var gårdens största renoveringsjobb klart, då öppnades restaurang samt hotell med konferensmöjligheter i den gamla ladugårdsbyggnaden. Hotellet har byggts ut i två omgångar och rymmer nu 18 + en svit, med plats för 58 gäster som max.

Restaurangen har inretts med smakfullt bevarande av ladugårdens ursprungsstil.

På höskullen har Linda Söderberg inrett alla rummen individuellt med stor känsla och loftet har blivit en vacker konferensavdelning. Man kan säga att Clas, Linda, Fredrik, Gustaf och Anna Söderberg har haft fullt upp i sann entreprenörsanda med omvandlingen av gårdens driftsinriktning

Strand genomgår nu under familjen Söderbergs ledning en historisk förändring, från traditionellt lantbruk med anor från 1200-talet, till golfbana med framtiden som horisont.

Clas Söderberg började som lantbrukare 1976 och har fortsatt i sin fars fotspår med renovering av gårdens byggnader. I slutet på 70-talet inreddes gårdsverkstad i ett gammalt spannmålsmagasin på gården.

Runt 1990 totalrenoverades gårdens gamla arbetarbostad som byggdes för 4 familjer 1937. Ägarfamiljen Söderberg har bott i fastigheten sedan 1990.

År 2000 öppnades 7 golfhål, 2001 ytterligare 3 samt år 2003 var en fullängds 18-hålsbana spelklar, dessutom inreddes en smakfull shop i gamla svinhuset, som är en utbyggnad från ladugården.

År 2007 var gårdens största renoveringsjobb klart, då öppnades restaurang samt hotell med konferensmöjligheter i den gamla ladugårdsbyggnaden. Hotellet har byggts ut i två omgångar och rymmer nu 18 + en svit, med plats för 58 gäster som max.

Restaurangen har inretts med smakfullt bevarande av ladugårdens ursprungsstil.

På höskullen har Linda Söderberg inrett alla rummen individuellt med stor känsla och loftet har blivit en vacker konferensavdelning. Man kan säga att Clas, Linda, Fredrik, Gustaf och Anna Söderberg har haft fullt upp i sann entreprenörsanda med omvandlingen av gårdens driftsinriktning

Med golfbana, restaurang och hotell hoppas familjen Söderberg att Strand skall fortsätta blomstra även i framtiden

VÄLKOMNA!

